

Zaaknummer: 2026-123516

Antwoord van burgemeester en wethouders op schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 42, eerste lid, van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad der gemeente Leeuwarden, ingediend op 06 mei 2026. De vragen zijn afkomstig van SLIM Leeuwarden en gaan over de inwerkingtreding van de Wet integrale suïcidepreventie.

Vragen

1. Is het college bekend met de verplichtingen uit de Wet integrale suïcidepreventie en hoe wordt hier invulling aan gegeven?
2. In hoeverre zijn er aanpassingen gedaan in het eventuele huidige beleid vanuit deze inwerkingtreding van deze Wet integrale suïcidepreventie?

Antwoorden

Ja, daar is het college mee bekend. Met de inwerkingtreding van de Wet integrale suïcidepreventie krijgen gemeenten vanaf 2026 de wettelijke opdracht om suïcidepreventie structureel te verankeren in het gezondheidsbeleid. Gemeenten dienen uiterlijk per 1 januari 2027 een aanpak op suïcidepreventie vastgesteld te hebben.

De gemeente Leeuwarden werkt momenteel aan de ontwikkeling van een brede en samenhangende lokale aanpak suïcidepreventie. Daarbij wordt aangesloten bij de provinciale aanpak suïcidepreventie en het EAAD-model (European Alliance Against Depression), dat uitgaat van een integrale benadering met aandacht voor preventie, vroegsignalering, samenwerking en bewustwording. Suïcidepreventie wordt onderdeel van het gemeentelijk gezondheidsbeleid, daarom wordt hiervoor een addendum op de Gezondheidsnota 2024-2028 opgesteld. Het college is voornemens dit addendum in het vierde kwartaal van 2026 ter vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen.

Op dit moment beschikt de gemeente nog niet over een integrale en samenhangende aanpak specifiek gericht op suïcidepreventie binnen het gezondheidsbeleid. Wel wordt op verschillende beleidsterreinen en via diverse programma's ingezet op het bevorderen van mentale gezondheid, het versterken van veerkracht en het vroegtijdig signaleren van psychische problematiek. Binnen het transformatieplan 'Mentale Gezondheid en Veerkracht' wordt onder andere ingezet op het versterken van mentale gezondheid en het toegankelijk maken van passende ondersteuning binnen de Mienskip. Vanuit dit plan worden verschillende interventies ontwikkeld en geïmplementeerd, zoals laagdrempelige steunpunten, een integrale EPA aanpak, het verkennend gesprek en de pilot Gezinshulp. Ook de aanpak STORM maakt onderdeel uit van deze inzet. STORM is een wetenschappelijk onderbouwde preventieve aanpak gericht op het vroegtijdig signaleren en

voorkomen van depressie en suïcidaliteit onder jongeren, waarbij onderwijs, jeugdhulporganisaties en gemeenten samenwerken. Daarnaast wordt via het programma OKO (Opgroeien in een Kansrijke Omgeving) en de Jeugdagenda gewerkt aan het versterken van de mentale gezondheid en weerbaarheid van jongeren. Ook wordt ingezet op interventies gericht op het tegengaan van eenzaamheid en het bevorderen van welzijn, zoals Up!, Eén tegen eenzaamheid en Sociaal Vitaal. De inwerkingtreding van de Wet integrale suïcidepreventie geeft aanleiding om deze bestaande inspanningen samen te brengen in een samenhangende lokale aanpak.

3. Hoeveel suïcides onder inwoners van Leeuwarden zijn er de afgelopen vijf jaar geregistreerd, en worden deze cijfers structureel gemonitord?

Cijfers over suïcides op gemeenteniveau zijn niet openbaar beschikbaar. Dit hangt samen met privacyoverwegingen en de lage absolute aantallen, waardoor gegevens op lokaal niveau mogelijk herleidbaar kunnen zijn tot individuen. Onder strikte voorwaarden kunnen deze gegevens via het college worden opgevraagd bij de politie, maar deze worden niet actief openbaar gepubliceerd. Daarnaast zijn suïcidecijfers op gemeentelijk niveau beleidsmatig beperkt bruikbaar. Door de relatief lage aantallen kunnen jaarlijkse fluctuaties een vertekend beeld geven, waardoor het moeilijk is om betrouwbare trends of effecten van beleid vast te stellen. Ook bewegen inwoners zich niet uitsluitend binnen de grenzen van één gemeente, bijvoorbeeld voor werk, onderwijs of zorg. Om die reden wordt suïcidaliteit breder benaderd dan uitsluitend het aantal geregistreerde suïcides. Daarbij is ook aandacht voor suïcidepogingen, suïcidale gedachten, vroegsignalering en de impact op naasten en betrokkenen. Op provinciaal niveau worden cijfers en ontwikkelingen rondom mentale gezondheid en suïcidaliteit structureel gemonitord en geduid, onder andere via het regiobeeld suïcidepreventie. Deze inzichten vormen een belangrijke basis voor zowel de regionale als de lokale aanpak op suïcidepreventie.

4. Is er op dit moment gemeentelijk beleid op suïcidepreventie? Zo ja, wat zijn de belangrijkste onderdelen; zo nee, wanneer wordt dit verwacht?

Binnen verschillende bestaande programma's en beleidsterreinen wordt al ingezet op het versterken van mentale gezondheid, het vergroten van veerkracht en het vroegtijdig signaleren van psychische problematiek. De gemeente werkt momenteel aan de ontwikkeling van een lokale aanpak suïcidepreventie. Daarbij wordt aangesloten bij de provinciale aanpak suïcidepreventie en het EAAD-model (European

Alliance Against Depression), dat uitgaat van een integrale en samenhangende benadering van suïcidepreventie. De aanpak richt zich onder meer op bewustwording, deskundigheidsbevordering, vroegsignalering, samenwerking tussen betrokken organisaties en het versterken van laagdrempelige ondersteuning voor inwoners. Ook ervaringsdeskundigheid van stakeholders en ervaringskennis van betrokkenen en naasten krijgen hierin een plek. Om te voldoen aan de Wet integrale suïcidepreventie wordt momenteel gewerkt aan een addendum op de Gezondheidsnota 2024-2028, waarin suïcidepreventie structureel wordt verankerd binnen het gemeentelijk gezondheidsbeleid. Zoals onder het antwoord op vraag 1 gemeld wordt aan een addendum ter vaststelling door de gemeenteraad gewerkt.

5. Hoe wordt geborgd dat ondersteuning laagdrempelig en toegankelijk is, met name voor kwetsbare groepen?

Binnen de provinciale en de lokale aanpak is expliciet aandacht voor risicogroepen en risicofactoren. De inzet richt zich daarbij niet alleen op nieuwe interventies, maar vooral op het versterken en beter benutten van bestaande ondersteuningsstructuren en voorzieningen. Er wordt onder meer ingezet op deskundigheidsbevordering van professionals die dicht bij inwoners staan, zoals medewerkers van wijkteams, jeugdverpleegkundigen, sociaal werkers en onderwijsprofessionals. Hiermee wordt gewerkt aan het vroegtijdig signaleren van zorgen en het tijdig bieden van passende ondersteuning. Daarnaast is aandacht voor het vergroten van bewustwording in de samenleving, zodat ook naasten, vrijwilligers en andere betrokkenen signalen beter herkennen en weten hoe zij het gesprek kunnen aangaan. Hierbij wordt onder andere verwezen naar de online Vraag Maar training van 113 Zelfmoordpreventie. Deze uitgangspunten worden meegenomen in de verdere uitwerking van de lokale aanpak suïcidepreventie.

6. Met welke partijen werkt de gemeente samen (zoals het Suicide Preventie Centrum, de GGD en 113 zelfmoordpreventie) en wat is hierin de rol van de gemeente?

De lokale aanpak suïcidepreventie is momenteel nog in ontwikkeling. Hierdoor zijn nog niet alle samenwerkingsafspraken definitief vastgesteld. Wel wordt bij de ontwikkeling van de lokale aanpak aangesloten bij de provinciale aanpak suïcidepreventie, waarin samenwerking plaatsvindt tussen onder andere GGD Fryslân, 113 Zelfmoordpreventie, GGZ Friesland, Friese gemeenten en verschillende partners binnen het sociaal domein. Daarnaast wordt binnen de provinciale aanpak samengewerkt met organisaties

zoals ziekenhuizen, huisartsenposten, ProRail, Slachtofferhulp Nederland en organisaties voor nabestaandenondersteuning. De gemeente heeft hierin primair een regisserende en verbindende rol. Daarbij brengt de gemeente lokale partners bijeen, stimuleert zij samenwerking tussen organisaties en zorgt zij voor aansluiting tussen de lokale en provinciale aanpak.

7. Welk budget is beschikbaar voor suïcidepreventie en wordt gebruikgemaakt van beschikbare rijksmiddelen?

Voor de uitvoering van de Wet integrale suïcidepreventie stelt het Rijk vanaf 2026 middelen beschikbaar via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Voor de gemeente Leeuwarden bedraagt dit budget in 2026 € 76.792. De middelen vanuit het gemeentefonds worden betrokken bij de verdere uitwerking van de lokale en provinciale aanpak suïcidepreventie. Daarbij wordt nadrukkelijk gezocht naar samenhang met bestaande programma's en initiatieven op het gebied van mentale gezondheid en preventie.

8. Hoe wordt de raad geïnformeerd over voortgang en resultaten?

In het vierde kwartaal van 2026 wordt een addendum op de Gezondheidsnota 2024-2028 aan de gemeenteraad voorgelegd, waarin suïcidepreventie structureel is verankerd. De raad wordt vervolgens geïnformeerd over de voortgang en resultaten van de aanpak suïcidepreventie via de reguliere informatievoorziening over het gezondheidsbeleid. Dit gebeurt onder meer jaarlijks via de jaarstukken en het tweejaarlijkse informatiemoment over de gezondheidsaanpak. Bij de actualisatie van het gemeentelijk gezondheidsbeleid zal suïcidepreventie opnieuw als onderdeel van het gezondheidsbeleid worden meegenomen.

Leeuwarden, 16 juni 2026,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

Signed By: de Jong, Eelke
17/06/2026 10:19:05 +02:00
ID: 8a52887c-ee1c-4f99-9189-676baff07176
Auth: Scribble

secretaris.

Signed By: van Haersma Buma, Sybrand
17/06/2026 13:35:35 +02:00
ID: 8a52887c-ee1c-4f99-9189-676baff07176
Auth: Scribble

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*